

Projekt wzorcowego Statutu Sołectwa
Rozdział 1.
Nazwa, obszar Sołectwa i podstawy działania

§ 1.

1. Ogół mieszkańców wsi ..... oraz osady ..... stanowi samorząd mieszkańców o nazwie Sołectwo ....., zwany dalej Sołectwem.
2. Obszar działania Sołectwa obejmuje obręb wsi .....

§ 2.

Sołectwo jest jednostką pomocniczą Gminy Ruda Maleniecka która uczestniczy w realizacji jej zadań na warunkach określonych w niniejszym statucie.

Rozdział 2.
Organizacja i zakres działania organów Sołectwa i Rady Sołeckiej

§ 3.

1. Sołectwo współdziała z organami Gminy w wykonywaniu zadań na rzecz zaspokajania potrzeb wspólnoty mieszkańców.

2. Zadania Sołectwa obejmują w szczególności:

- 1) organizację życia społeczno-gospodarczego oraz podejmowanie inicjatyw we wszystkich sprawach dotyczących zbiorowych potrzeb mieszkańców Sołectwa;
- 2) wspieranie i inspirowanie działań o charakterze lokalnym, a zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców Sołectwa;
- 3) stymulowanie rozwoju i udział w inicjatywach społecznych, działalności kulturalnej, oświatowej i sportowej na swoim terenie;
- 4) inicjowanie i organizowanie różnych form opieki w ramach pomocy społecznej mieszkańcom oczekującym tej pomocy;
- 5) współdziałanie z miejscowymi organizacjami społecznymi w sprawach kształtowania właściwych postaw mieszkańców, a w szczególności: gotowości niesienia pomocy sąsiedzkiej, kultury współżycia mieszkańców, wzajemnego szacunku, kultywowania gospodarności, dyscypliny społecznej i poszanowania mienia;
- 6) dbałość o ochronę środowiska i utrzymanie czystości;
- 7) działania oświatowo - wychowawcze na rzecz umacniania rodziny, kultury życia rodzinnego oraz wychowania w rodzinie;
- 8) podejmowanie działań mających na celu umacnianie bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 9) współdziałanie z właściwymi organami w celu poprawy warunków sanitarnych, stanu ochrony przeciwpożarowej i ochrony przeciwpowodziowej;
- 10) reprezentowanie interesów społeczności sołeckiej wobec organów Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych;
- 11) podtrzymywanie tradycji kulturalnych na swoim terenie.

3. Zadania określone w ust. 2 Sołectwo realizuje w szczególności poprzez:

- 1) podejmowanie uchwał;
- 2) wydawanie opinii;
- 3) przedstawianie organom Gminy inicjatyw społecznych i gospodarczych;

- 4) uczestniczenie w konsultacjach społecznych;
- 5) współpracę w organizacji spotkań radnych Rady Gminy i Wójta z mieszkańcami Sołectwa;
- 6) zgłaszanie wniosków do organów Gminy;
- 7) współpracę z organizacjami pozarządowymi i miejscowościami partnerskimi;
- 8) organizowanie wspólnych prac na rzecz Sołectwa;
- 9) inicjowanie i organizowanie imprez kulturalnych i sportowych oraz różnych form współzawodnictwa mieszkańców.

§ 4.

1. Organami Sołectwa są:

- 1) Zebranie Wiejskie, które jest organem uchwałodawczym, zwane dalej Zebraniem;
- 2) Sołtys, który jest organem wykonawczym.
  2. Działalność Sołtysa wspomaga Rada Sołecka składająca się z 3 członków.
  3. Kadencja Sołtysa i Rady Sołeckiej trwa 5 lat. Wybory zarządza się nie później niż w okresie 6 miesięcy od dnia wyboru nowej Rady Gminy.
  4. Po upływie kadencji Sołtys i Rada Sołecka pełnią swoje funkcje do czasu objęcia funkcji przez nowo wybranego Sołtysa i Radę Sołecką.

§ 5.

Sołectwo, jego organy i Rada Sołecka dbają o zbiorowe potrzeby mieszkańców Sołectwa.

§ 6.

Do kompetencji zebrania należy:

- 1) uchwalanie kierunków działania Sołectwa;
- 2) podejmowanie uchwał w sprawach Sołectwa, w tym uchwalanie rocznego planu finansowo - rzeczowego lub zadań w ramach funduszu sołeckiego;
- 3) rozpatrywanie sprawozdania Sołtysa z wykonania rocznego planu finansowo - rzeczowego lub zadań z funduszu sołeckiego;
- 4) opiniowanie spraw socjalno-bytowych, opieki zdrowotnej, sportu, wypoczynku i innych związanych z miejscem zamieszkania;
- 5) wybieranie i odwoływanie Sołtysa, Rady Sołeckiej;
- 6) występowanie z wnioskami do organów Gminy o rozpatrzenie spraw, których załatwienie wykracza poza możliwości mieszkańców Sołectwa.

§ 7.

Do obowiązków Sołtysa należy:

- 1) realizowanie zadań wytyczonych przez Zebranie;
- 2) reprezentowanie Sołectwa wobec organów Gminy;
- 3) składanie na zebraniu wiejskim rocznego sprawozdania ze swej działalności, w tym z wykonania planu finansowo - rzeczowego Sołectwa lub zadań z funduszu sołeckiego oraz działalności Rady Sołeckiej;
- 4) inicjowanie działań kształtujących właściwe postawy mieszkańców, a w szczególności:
  - a) gotowości niesienia pomocy sąsiedzkiej,
  - b) kultury współżycia społecznego mieszkańców,
  - c) wzajemnego szacunku,
  - d) kultywowania gospodarności, dyscypliny społecznej, poszanowania mienia,
  - e) umacniania rodziny, kultury życia rodzinnego oraz wychowania w rodzinie,
- 5) organizowanie różnych form pomocy sąsiedzkiej, w tym kierowanie akcją pomocy w Sołectwie w razie wypadków losowych i klęsk żywiołowych, w szczególności poprzez wykonywanie zarządzeń Wójta;

- 6) występowanie z inicjatywą i uczestniczenie w przedsięwzięciach mających na celu organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży;
- 7) podejmowanie działań mających na celu umacnianie bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 8) wspieranie wszelkiej działalności na rzecz poprawy warunków bytowych, stanu ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, w tym uczestniczenie w odbiorach robót i potwierdzanie wykonania prac porządkowych w Sołectwie;
- 9) zwoływanie zebrań wiejskich i przygotowywanie projektu porządku obrad;
- 10) przygotowywanie projektów uchwał zebrania;
- 11) wspomaganie Rady Gminy i Wójta w realizacji podjętych zadań;
- 12) wpływanie na wzrost aktywności mieszkańców służący poprawie gospodarki i warunków życia w Sołectwie,
- 13) uczestnictwo w naradach Sołtysów, zwoływanych przez Wójta;
- 14) zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu mieniem Sołectwa, zgodnie z jego przeznaczeniem;
- 15) opracowywanie i przedkładanie zebraniu projektu planu finansowo - rzeczowego, propozycji zadań w ramach funduszu sołectkiego i programu swojej pracy;
- 16) współpraca z radnymi Sołectwa w zakresie organizacji spotkań z wyborcami, dyżurów oraz kierowanie do nich wniosków dotyczących Sołectwa;
- 17) prowadzenie dokumentacji Sołectwa, w tym księgi inwentarzowej, gromadzenie i udostępnianie otrzymanych dokumentów.

§ 8.

1. Do obowiązków Rady Sołectkiej należy wspomaganie działalności Sołtysa i przyjmowanie wniosków mieszkańców dotyczących Sołectwa i jego funkcjonowania.
2. Rada Sołectka ma charakter opiniodawczy i doradczy.
3. Posiedzenia Rady Sołectkiej zwołuje Sołtys.
4. Posiedzenia Rady Sołectkiej odbywają się co najmniej jeden raz na kwartał. Posiedzeniu przewodniczy Sołtys.
5. Uchwały Rady Sołectkiej, wnioski i opinie zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy jej składu.
6. Radni Sołectwa winni być informowani o terminach posiedzeń Rady Sołectkiej.
7. Posiedzenia Rady Sołectkiej są jawne.

§ 9.

Pełnienie funkcji przez Sołtysa i członków Rady Sołectkiej ma charakter społeczny.

Rozdział 3. Zebranie wiejskie

§ 10.

1. Prawo do udziału w zebraniu wiejskim mają wszyscy mieszkańcy Sołectwa, radni Rady Gminy, Wójt i wyznaczone przez niego osoby oraz zaproszeni goście.
2. Prawo do głosowania na zebraniu wiejskim mają wszyscy mieszkańcy Sołectwa posiadający czynne prawo wyborcze, stale zamieszkujący na jego obszarze, w tym również osoby przebywające na terenie Sołectwa z zamiarem stałego pobytu bez zameldowania na stałe, a wpisane do stałego rejestru wyborców.

§ 11.

Zebranie wiejskie zwołuje Sołtys:

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na żądanie co najmniej 1/10 mieszkańców uprawnionych do głosowania na zebraniu;
- 3) na polecenie Rady Gminy lub Wójta.

§ 12.

1. Zebranie wiejskie odbywa się w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż dwa razy w roku.
2. Termin i miejsce zebrania wiejskiego Sołtys podaje do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty w Sołectwie na co najmniej 7 dni przed terminem zebrania.
3. Zebranie wiejskie zwołane na wniosek mieszkańców, Rady Gminy lub Wójta, winno odbyć się w terminie 14 dni, chyba że mieszkańcy proponują termin późniejszy.

§ 13.

1. Zebranie wiejskie jest ważne, gdy mieszkańcy Sołectwa zostaną o nim prawidłowo powiadomieni, zgodnie z wymogami niniejszego Statutu.
2. Zebranie wiejskie otwiera Sołtys i przewodniczy jego obradom, z wyjątkiem sytuacji, gdy temat zebrania dotyczy, pośrednio lub bezpośrednio, jego osoby. Zebranie wiejskie na wniosek Sołtysa może wybrać inną osobę na przewodniczącą zebrania.
3. Jeżeli Sołtys nie może prowadzić obrad zebrania wiejskiego wyznacza członka Rady Sołeckiej, który przejmuje jego uprawnienia i obowiązki na czas określony.
4. Porządek obrad ustala zebranie wiejskie na podstawie projektu przedłożonego przez Sołtysa.
5. Projekt porządku obrad winien być skonsultowany z członkami Rady Sołeckiej. Sprawy proponowane do rozpatrzenia na zebraniu winny być należycie przygotowane.
6. Obowiązkiem Sołtysa jest zapewnienie obsługi zebrania.

§ 14.

1. Uchwały zebrania wiejskiego zapadają zwykłą większością głosów, tzn. liczba głosów "za" musi być większa od liczby głosów "przeciw".
2. Głosowanie odbywa się w sposób jawny. Zebranie może postanowić o przeprowadzeniu głosowania tajnego nad konkretną sprawą.
3. Uchwały zebrania wiejskiego podpisuje Sołtys.

§ 15.

1. Obrady zebrania są protokołowane i wraz z uchwałami, innymi rozstrzygnięciami oraz listą obecności przekazywane są do Urzędu Gminy w ciągu 7 dni od daty zebrania. Kopie tych dokumentów znajdują się do wglądu u Sołtysa.
2. Protokół podpisuje prowadzący zebranie i protokolant.
3. Zwołujący zebranie podaje do publicznej wiadomości (na tablicy ogłoszeń) rozstrzygnięcia podjęte przez zebranie w ciągu 7 dni od daty ich podjęcia.

Rozdział 4. Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej

§ 16.

1. Zebranie w sprawie wyborów Sołtysa i członków Rady Sołeckiej zarządza Wójt Gminy. W tym celu określa miejsce, dzień i godzinę zebrania wiejskiego oraz wyznacza przewodniczącą zebrania spośród radnych.
2. Porządek obrad zebrania w sprawie wyborów powinien zawierać w szczególności:
  - 1) powołanie komisji skrutacyjnej;
  - 2) autoprezentacja kandydatów;

- 3) zgłoszenie kandydatów na Sołtysa i członków Rady Sołeckiej;
- 4) przeprowadzenie tajnego głosowania;
- 5) ogłoszenie wyników.

3. Przygotowanie warunków organizacyjnych do przeprowadzenia tajnego głosowania (zasłona, urna) zapewnia Wójt.

§ 17.

1. Dla dokonania ważnego wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej na zebraniu wiejskim wymagana jest obecność co najmniej 1/10 uprawnionych mieszkańców Sołectwa.

2. O ile w wyznaczonym terminie nie uzyskano obecności wymaganej liczby mieszkańców, wybory mogą być przeprowadzone w obecności 1/20 osób uprawnionych do głosowania, po odczekaniu 30 minut.

§ 18.

1. Wybory przeprowadza komisja skrutacyjna w składzie co najmniej 3 osób wybranych spośród uprawnionych do głosowania uczestników zebrania. Komisja skrutacyjna wyłania spośród siebie przewodniczącego.

2. Członkiem komisji nie może być osoba kandydująca na Sołtysa lub do Rady Sołeckiej.

3. Członkiem komisji nie może być małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo oraz powinowaty w tej samej linii lub stopniu kandydata na Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej, jak również osoba pozostająca z kandydatem w stosunku przysposobienia.

4. Do zadań komisji skrutacyjnej należy:

- 1) przedstawienie trybu przeprowadzenia wyborów;
- 2) przyjęcie zgłoszeń kandydatów;
- 3) wpisanie na kartach do głosowania, opatrzonych pieczęcią Rady Gminy, imion i nazwisk kandydatów;
- 4) przeprowadzenie głosowania;
- 5) ustalenie wyników wyborów;
- 6) sporządzenie i podpisanie protokołu o wynikach wyborów oraz jego ogłoszenie.

§ 19.

1. Wybory odbywają się przy nieograniczonej liczbie kandydatów mających prawo wybieralności, zgłoszonych bezpośrednio przez uprawnionych uczestników zebrania.

2. W pierwszej kolejności należy przeprowadzić zgłoszenie kandydatów i głosowanie dla dokonania wyboru Sołtysa.

3. W drugiej kolejności należy ustalić w głosowaniu jawnym liczbę członków Rady Sołeckiej.

4. W trzeciej kolejności należy przeprowadzić zgłoszenie kandydatów i głosowanie dla dokonania wyboru członków Rady Sołeckiej.

5. Wyborów dokonuje się w głosowaniu tajnym i bezpośrednim na kartach do głosowania przygotowanych przez komisję skrutacyjną.

6. W wyborach na Sołtysa głosować można najwyżej na 1 kandydata, stawiając znak "x" w kratce z lewej strony obok nazwiska kandydata. Postawienie znaku "x" w więcej niż jednej kratce lub nie postawienie znaku "x" w żadnej kratce powoduje nieważność głosu. W przypadku zgłoszenia wyłącznie jednej kandydatury na sołtysa, głosować można stawiając znak „x” obok nazwiska kandydata, odpowiednio w kratce z napisem TAK lub w kratce z napisem NIE.

7. W wyborach członków Rady Sołeckiej głosować można stawiając znak "x" w kratce z lewej strony obok nazwisk kandydatów. Postawienie większej liczby znaków "x" lub nie postawienie znaku "x" w żadnej kratce powoduje nieważność głosu. W przypadku zgłoszenia

wyłącznie trzech kandydatur na członków Rady Sołeckiej, głosować można stawiając znak „x” obok nazwiska kandydata, odpowiednio w kratce z napisem TAK lub w kratce z napisem NIE.

8. Nieważne są głosy oddane na kartach całkowicie przedartych, innych niż przygotowane przez komisję skrutacyjną oraz wypełnionych niezgodnie z ustalonymi zasadami. Dopiski na karcie umieszczone poza kratką nie wpływają na ważność oddanego na niej głosu.

9. Za wybranych uważa się kandydatów, którzy uzyskali największą liczbę głosów ważnych.

10. W przypadku jednakowej liczby głosów uniemożliwiającej objęcie funkcji przez jednego kandydata przeprowadza się ponowne głosowanie spośród kandydatów, którzy otrzymali jednakową liczbę głosów.

Rozdział 5. Odwołanie Sołtysa i członków Rady Sołeckiej

§ 20.

1. Mandat Sołtysa i członka Rady Sołeckiej wygasa w przypadku śmierci, odwołania, zrzeczenia się lub utraty prawa wybieralności.

2. W wypadku wygaśnięcia mandatu Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej przeprowadza się wybory uzupełniające.

3. Zebranie w celu uzupełnienia składu Rady Sołeckiej zwołuje Sołtys w terminie 1 miesiąca od dnia wygaśnięcia mandatu.

4. Przepisy o trybie wyboru Sołtysa stosuje się odpowiednio.

5. Wyborów uzupełniających nie przeprowadza się, jeżeli do końca kadencji pozostało mniej niż 3 miesiące.

§ 21.

1. Odwołanie Sołtysa i członków Rady Sołeckiej stanowi wyłączną kompetencję zebrania.

2. Zebranie w celu odwołania, o którym, mowa w ust. 1 zwołuje Wójt z własnej inicjatywy lub na uzasadniony wniosek co najmniej 1/10 stałych mieszkańców Sołectwa uprawnionych do głosowania.

§ 22.

1. Rozpoznaniu przez Wójta podlegają wnioski:

1) stawiające osobom wymienionym w § 21 ust. 1 zarzuty:

- a) nie wywiązywania się z obowiązków statutowych,
- b) nie respektowania uchwał zebrania,

2) wskazujące na dopuszczenie się osób objętych wnioskiem czynów dyskwalifikujących ich w opinii publicznej.

2. Wnioskom bez uzasadnienia nie nadaje się biegu.

§ 23.

1. Odwołanie Sołtysa i członków Rady Sołeckiej nie może nastąpić zaocznie, chyba że zainteresowani nie stawiają się na zebraniu i nie usprawiedliwią pisemnie swej nieobecności.

2. Odwołanie Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej winno być poprzedzone wysłuchaniem zainteresowanego.

3. Odwołanie odbywa się w takim samym trybie jak wybory.

§ 24.

1. Sołtys, członkowie Rady Sołeckiej mogą złożyć rezygnację z pełnionej funkcji w trakcie trwania kadencji.

2. Rezygnację z funkcji przyjmuje zebranie.

Rozdział 6. Gospodarka finansowa i zarządzanie mieniem gminnym

§ 25.

1. Sołectwo prowadzi gospodarkę finansową w ramach budżetu gminy.
2. O wyodrębnieniu w budżecie gminy funduszu sołectkiego przesądza corocznie Rada Gminy odrębną uchwałą.
3. Wysokość funduszu sołectkiego oraz zasady gospodarowania tym funduszem określa odrębna ustawa.
4. W przypadku nie wyodrębnienia funduszu sołectkiego zebranie wiejskie uchwała roczny plan finansowo - rzeczowy. Uwzględnia on w pełni środki finansowe z budżetu gminy przekazane do dyspozycji Sołectwa.
5. Zasady przekazywania środków budżetowych nie objętych funduszem sołectkim na realizację zadań przez Sołectwo określa odrębna uchwała.

§ 26.

1. Sołectwo może przejąć mienie komunalne przekazane odrębnymi uchwałami Rady Gminy do korzystania w ramach zwykłego zarządu:
  - 1) na wniosek zebrania;
  - 2) z inicjatywy Wójta.
2. Przekazanie Sołectwu mienia następuje na podstawie protokołu zdawczo - odbiorczego ilościowo - wartościowego. Sołectwo zobowiązane jest do:
  - 1) dbałości o nie;
  - 2) rozliczenia się z niego;
  - 3) w przypadku niedoboru lub powstania w nim szkód z winy zarządzającego - niezwłocznego naprawienia szkody.
3. Sołectwo może wynajmować, wdzierżawiać powierzone mienie tylko za zgodą Wójta.
4. W stosunku do przekazanego mienia gminnego Sołectwo wykonuje czynności zwykłego zarządu, polegające na:
  - 1) załatwianiu bieżących spraw związanych z eksploatacją mienia;
  - 2) utrzymaniu go w stanie nie pogorszonym, w ramach aktualnego przeznaczenia;
  - 3) zachowaniu mienia i osiągnięciu z niego dochodów, zgodnie z jego przeznaczeniem;
  - 4) transferze dochodów z przekazanego mienia do budżetu gminy.

§ 27.

Dochodami Sołectwa mogą być również:

- 1) dobrowolne wpłaty ludności;
- 2) środki pochodzące z darowizn;
- 3) inne.

§ 28.

Obsługę gospodarki finansowej Sołectwa zapewnia Wójt za pośrednictwem Urzędu Gminy.

Rozdział 7. Nadzór nad działalnością Sołectwa

§ 29.

1. Nadzór nad działalnością Sołectwa sprawowany jest na podstawie kryterium zgodności z prawem, celowości, rzetelności i gospodarności.
2. Organami nadzoru nad działalnością Sołectwa są: Rada Gminy i Wójt.
3. Organem kontroli nad działalnością Sołectwa jest Rada Gminy.
4. Funkcję, o której mowa w ust. 3, Rada Gminy realizuje poprzez działania własne lub komisji rewizyjnej.
5. Organy, o których mowa w ust. 2, mają prawo żądać niezbędnych informacji, danych i wyjaśnień dotyczących funkcjonowania Sołectwa.
6. Przepisy dotyczące zasad i trybu kontroli określone w Statucie Gminy stosuje się odpowiednio.

§ 30.

1. Uchwały zebrania sprzeczne z prawem są nieważne. Ich nieważność stwierdza Wójt i wstrzymuje ich wykonanie.
2. Uchwała nie odpowiadająca wymogom celowości, gospodarności lub rzetelności może być przez Wójta uchylona.
3. Od decyzji, o której mowa w ust. 3, Sołectwu przysługuje prawo wniesienia odwołania do Rady Gminy w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Rozdział 8. Postanowienia końcowe

§ 31.

Sołectwo używa pieczęci nagłówkowej.

§ 32.

Do zmiany niniejszego statutu stosuje się przepisy dotyczące jego uchwalania.

§ 33.

Spory między organami sołectwa wynikające na tle interpretacji niniejszego statutu rozpatruje Wójt.